

Тарас МАРУСИК,

помічник-консультант народного депутата України, голова Координаційної ради з питань захисту української мови при Київській міській організації товариства «Меморіал» імені Василя Стуса

СИМПТОМИ ІСТИННО ПРАВОСЛАВНОЇ НЕДУГИ

Київ. Нещодавно двійко істинно православних і по-справжньому народних депутатів Ганна Герман та Юрій Мірошніченко зареєстрували проект постанови «Про скасування Заяви Президії Верховної Ради України від 15 червня 1992 року № 2446-ХІІ (щодо Собору Української православної церкви у Харкові)».

Постанова як постанова, якби не політичний підтекст, а точніше – текст: «...незважаючи на те, що з часу прийняття Конституції України пройшло більше 16 років, – просторікують у пояснювальній записці радниця президента України Віктора Януковича і його представник у парламенті, – проте на сайті Верховної Ради України як єдиного представницького органу всього Українського народу до сих пір в статусі «чинного» знаходиться нікчемний з юридичної точки зору «документ» – Заява Президії Верховної Ради України від 15 червня 1992 року № 2446-ХІІ (щодо Собору Української православної церкви у Харкові)».

Юридично «нікчемна» заява. Згаданій заяві – майже 21 рік. Покликаючись на висновок Ради у справах релігій при Кабінеті міністрів України про те, що Харківський Собор Української православної церкви був проведений із порушеннями Статуту УПЦ, «а тому його рішення не можуть бути визнаними», Президія Верховної Ради України констатувала, що проведення Собору під керівництвом митрополита Харківського і Богодухівського Никодима і вибори на ньому нового предстоятеля УПЦ за підтримки Московської патріархії призвели до чвар та конфліктних ситуацій у середовищі Української православної церкви. При цьому Президія Верховної Ради закликала духовенство і мирян УПЦ «виявити зваженість, не ускладнювати й так доволі напружену релігійну обстановку в Україні, пам'ятати про миротворчу функцію церкви».

Заява Президії Верховної Ради України – радше історичний, аніж юридичний документ. Намагатися «зачистити» його – це те саме, що переписувати історію, підручники, коли одні події замовчуються, а інші роздуваються, як гнійний флюс. «Метри» такого переписування засіли у фундаменталістській корпорації «Кремль-ФСБ-«Газпром»-РПЦ». Наші «сантиметри» їм і в підметки не годяться, але, перефразовуючи грибоєдовське «Горе від розуму», і служити раді, і не нудить від прислужування. Можна лише здогадуватися, для чого не останнім парламентським регіоналам знадобилася така законодавча ініціатива.

(Редакція УР. Харківський собор архієреїв 1992 року – ініційоване Московським Патріархатом, зокрема митрополитом – потім патріархом РПЦ Кирилом незаконне зібрання владик УПЦ Московського Патріархату. Незаконне воно з низки причин: 1) не було визначено статус зібрання – чи то архієрейський собор, а чи ж просто зібрання осіб за інтересом; 2) згідно затвердженого державними органами України Статуту УПЦ таке зібрання мав право скликати лише глава цієї Церкви (на той час Предстоятелем УПЦ був митрополит Філарет, а він його не скликав; нахабно і самозвано роль вибіркового скликача до Харкова владик взяв на себе очільник Харківської єпархії митрополит Никодим); 3) головувати на зібранні владик УПЦ МП, згідно Статуту, мав Предстоятель Церкви (Філарет на зібранні не головував навіть не був запрошений); 4) главою УПЦ МП, згідно тодішнього Статуту, можна було обрати лише когось із владик УПЦ МП, а тут раптом обирають владика із зарубіжжя, бо ж митрополит Володимир (Сабодан) на той час був митрополитом Ставропольським, а відтак - зарубіжним владикою. Відтак його не можна було обирати главою УПЦ МП. Відомо, що під час виборів на вакантну кафедру Патріарха РПЦ митрополит Володимир конкурував із митрополитом Олексієм, обраним при цьому главою Московського Патріархату. Знаючи про стан здоров'я останнього і тримаючи курс-орієнтир на наступника Олексія, митрополит Кирило (Гундяєв), хоч то й незаконно, спровадив в Україну свого можливого в наступному суперника на Патріаршество. При цьому, якщо розглядати механізм зміни в ті ж роки в керівництві деяких протестантських Церков України, то тут маємо ту ж саму картитну-сценарій: у баптистів на місце Президента Церкви Євангельських християн-баптистів Духонченка з Росії приїхав українець Григорій Комендант, а в Церкви Адвентистів сьомого дня – замість Жукалюка українець Михайло Мурга. Скоріше до цих змін прилучилися й російські спецслужби, які вміло співпрацюють із керівництвом імперських Церков Росії).

Текст і контекст. Це вже далеко не перша подібна ініціатива Юрія Мірошніченка. Зовні побожний, він заповзвся «відродити» Десятинну церкву в столиці України, хоча невідомо, який первісний вигляд мав цей «унікальний Символ православ'я». Разом зі своїми спільниками з Партії регіонів і Комуністичної партії Мірошніченко лобіює питання передачі у власність релігійній громаді чоловічого монастиря Почаївської Свято-Успенської лаври Української православної церкви об'єктів, розташованих у Кременецькому районі Тернопільської області. Всі ці забаганки для «унікальної» конфесії коштують 72 мільйони бюджетних гривень.

Зовні проукраїнський, Юрій Мірошніченко ще на зорі президентської кар'єри Януковича, у травні 2010 року, зробив спробу реанімувати русифікаторський законопроект авторства Євгена Кушнарьова «Базовий закон України «Про мови в Україні», який, на думку Мірошніченка, «відповідає політичному курсу президента та положенням Конституції України».

Керована православна демократія. Через півроку після свого обрання патріарх РПЦ Кирило ініціював на засіданні Священного синоду, мабуть, неவிпадково у Києві, створення дорадчого органу Московської патріархії – «Міжсоборної присутності Російської Православної Церкви». Саме цей орган став одним із головних інструментів експансії двоголового православного орла.

У персональному складі президії «Міжсоборної присутності», крім митрополита Володимира (Сабодана) і ще кількох митрополитів з України – колишній народний депутат України і колишній голова Львівської облдержадміністрації, радник прем'єр-міністра Миколи Азарова Василь Горбаль.

Такі «істинно православні» народні депутати дають підставу (по правді кажучи, вельми хистку) патріархові Кирилу заявляти про те, що і в Україні, і в Росії «більшість населення сповідує православ'я» – незважаючи на те, що за даними останніх двох років у святкових богослужіннях на Різдво та Великдень в українських церквах (православних і греко-католицьких разом) бере участь від чверті до однієї п'ятої населення України, а в Росії цей показник становить близько 2% населення.

Недавнє соціологічне опитування Центру Разумкова засвідчило подальше зростання підтримки Української православної церкви Київського патріархату, яка вже перевищує підтримку УПЦ (Московського патріархату).

На цьому тлі наступ з півночі стає все нахабнішим і послідовнішим. В кінці березня цього року патріарх Кирило провів перше засідання Церковно-громадського оргкомітету Московського патріархату з підготовки та проведення святкування 1025-річчя Хрещення Русі, в роботі якого взяли участь представники української влади – віце-прем'єр-міністр України Костянтин Грищенко, криворізький міський голова, керівник Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» Юрій Вілкул (батько нової «зірки» Партії регіонів, віце-прем'єр-міністра Олександра Вілкула), заступник міського голови міста Києва – секретар Київської міської ради Галина Герега, а також така скромна людина, як намісник Києво-Печерської лаври Павло, любитель дорогих авто і розкішних дач, мастак роздавати прокльони занадто допитливим журналістам, в тому числі й по телефону. Таке собі «благословення» на відстані. Одним словом, «гарна компанія» переймалася тим, як допомогти людям «відчутти подих історії, відчутти духовне споріднення, знайти свій вільний, самобутній шлях у майбутнє» народів Росії, України і Білорусі».

І нарешті, відповідно до оновленої редакції Концепції зовнішньої політики Російської Федерації, «втягування Києва в євразійську інтеграцію – не просто щоденна практика, а й офіційно задеклароване завдання дипломатії РФ».

Радіо Свобода: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/24987366.html>